

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:
14/2089

VÅR REF: / OUR REF:
2014/794 1 SIM

DATO: / DATE:
29. juli 2014

Høring - endring i forvaltningsloven, innføring av et forbud mot bruk av barn som tolk

Vi viser til Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementets høringsnotat av 28. mai 2014 med forslag om forbud mot bruk av barn som tolk og har følgende kommentar til forslaget:

Statens helsetilsyn, er, som overordnet tilsynsmyndighet for helsetjenester, sosialtjenester og barnevern, enig i forslaget og mener det er nødvendig med en presisering i lovverk for å beskytte barn mot tolkeoppgaver. Til tross for at de fleste offentlige tjenester allerede har rutiner for å forhindre at barn benyttes som tolk skjer dette likevel jevnlig. Vi støtter også forslaget om unntak som nevnt i 2. ledd hvor det fremgår at barn kan benyttes som tolk for å unngå ”tap av liv eller annen alvorlig helseskade”.

I lovendringen foreslås imidlertid også at barn kan benyttes som tolk for å formidle enkle beskjeder når dette ansees som forsvarlig. I vurderingen av hva barn kan formidle er det poengtert at det må tas hensyn til barnets alder, modenhet etc. Ved den åpning som gis ved et slikt unntak vil imidlertid ingen instanser vurdere den totale belastningen barnet opplever. Et barn som vokser opp i en familie hvor de voksne er avhengig av tolk vil naturlig, i svært mange sammenhenger, være formidler av ulike beskjeder både i offentlige og private sammenhenger. Enkeltvis kan det fra de ulike offentlige kontor vurderes som forsvarlig, mens det samlet sett vil gi barnet en for stor oppgave.

Det vil også være en umulig oppgave for de ulike etater å vurdere hva som er forsvarlig å formidle av informasjon for det enkelte barn. Dette fordi de ulike etater ikke kjenner barnets totale omsorgssituasjon og kan vurdere hvordan ulik informasjon påvirker barnet. Enkle beskjeder som å huske turtøy i barnehagen kan føre til at barnet tar for stort ansvar for sin egen situasjon, mens informasjon om avlyst legetime kan gi bekymring for foreldres helse osv.

Basert på våre tilsynserfaringer fra de ulike velferdsområdene finner vi grunn til å uttrykke bekymring for om en åpning for at barn kan benyttes som formidlere av enkle beskjeder lett kan bli regelen fremfor unntaket fordi man i en presset situasjon ikke finner tid til alternative løsninger.

Statens helsetilsyn vil anbefale at unntaket som foreslås i 3. ledd fjernes og at man legger til grunn at ulike offentlige tjenester kommuniserer med sine brukere uten å benytte barn til dette. I den grad dette gir en økt belastning for de offentlige tjenester og for personer som er avhengig av tolk, er det etter vår vurdering riktig at det er disse som bærer de belastninger dette måtte gi, ikke barn.

Med hilsen

Jo Kittelsen etter fullmakt
ass. direktør

Sigrunn Madland
fagsjef

Saksbehandler: Sigrunn Madland, tlf. 21 52 98 66